

Việt Phương

Cổ dọc đường trần

Một

Bao nhiêu người khách qua đường
Bao nhiêu cuộc sống vẫn thường lướt ngang
Có ai một giữa muôn vàn
Rồi đây thu vẳng dặm ngàn gặp nhau

Nguyên

Những đồng đội ngã năm xưa ấy
Độ lượng đang nhìn từ mắt em
Ngực áo len màu như nhún nhảy
Thủy ngân ngời cháy phố lên đèn

Mơn mơn xuân trào men lại đến
Phấp phồng niềm vui người đang chờ
Sau bao mất mát còn nguyên vẹn
Buổi sáng đầu năm một thoáng thơ

Chợ

Đã lâu lắm mới trở về thăm chợ
Nắng thu chao đon đả như mời
Những bông hoa mặt trời xoè nở
Chợ chiều ta đông và rất tươi

Vui bao nhiêu ngay từ cái bên ngoài
Không cần hiểu nghe tiếng người âm quá
Chẳng biết nữa thân quen hay xa lạ
Ta bồi hồi đi giữa dụi dàng hoa

Hai hào tư một quả trứng gà
Cam Nghệ An đầu mùa dôn dốt ngọt
Những thân chếp thân mè óng nuột
Tươi vàng mặng trắng muốt muối tinh
Rau xanh non thoả thích màu xanh
Hong chín lụng tung bùng sắc đỏ

Ồ làm sao len được vào giữa chợ
Đậm đà hương con gió của miền quê

Ta mãi mê quên mất cả giờ về
Cái chợ nhỏ bộn bề lôi cuốn thế
Cháu bé khóc mà như cười ấy nhỉ
Em mua đi thêm một quả dưa hồng

Chợ của ta đẹp lắm tự bên trong
Ta chợt hiểu chiều nay lòng của chợ
Có năm tháng có cuộc đời ta đó
Trái bưởi đào mới bỏ xin mời em

Ta biết rồi lạ mấy cũng thân quen
Buổi chiều thu êm đềm và dịu mát

Dùng chân lại đầu hè Vui dào dạt
Đời xanh ngon như một bát chè tươi

Nói

Cái lá cái lá cái lá
Không có gió cứ ru người
Con cá con cá con cá
Trong bể kính vẫn còn bơi

Biết

Tôi viết với cái thể của người không chịu nhận dù một chút đặc quyền đặc lợi
Sống trong sạch trọn đời mà không cần lên gân nên không hề mệt mỏi
Sáng nay sóng nắng óng ánh trên lượn gió ngập tràn băng khuâng
Tôi yêu cuộc đời này như đứa con tôi sinh ra như người mẹ đã sinh tôi trong
hy sinh và gian khổ vô ngần
Tôi viết về đề tài này để thanh toán cho xong một lời thách thức
Vứt hết hình tượng thơ chỉ giữ lại những gì anh gọi là “dung tục”
Viết về anh Sao lại anh Sao lại không anh
Anh không đáng vào thơ nhưng cũng là một cái thứ điển hình

*

Chúng tôi thuộc loại người yêu đời chung tình đam mê và bất trị
Thấy cái xấu nhiều rồi nên không thể bi quan
Mọi cái xấu đều thuộc loại xoàng không khó chữa
Qua mấy cuộc chiến tranh này là rửa xấu được đến non một nửa
Già nửa kia ta rửa nữa đến kỳ xong

Chúng tôi thuộc loại người có “định kiến” lạc quan đến tột cùng
Mọi cái xấu đều xoàng thôi cứ ung dung mà chữa
Duy cái góc nhọn của mép anh nhếch ra làm bộ khinh khỉnh cười là có hơi
khó sửa
Nhưng xét đến cùng thì cũng chả làm sao
Có thể rồi chính tự anh sẽ tìm ra cách gỡ thế nào

Được anh cứ giữ cái bĩu môi thâm của kẻ làm cao hợm hĩnh
Cứ đem hết thông minh mà chửi chúng tôi
trong lời phê và cả trong lời phỉnh

Đầu phố nhà tôi có một người điên ra điên
điên chân chính là điên
Lúc lên cơn chửi vô tội vạ chửi trong chửi ngoài
chửi trên chửi dưới chửi huyền thuyên

Tôi đã để ba đêm nghe anh điên ấy nhai nhai chửi
Đến cuối đêm thứ ba thì anh ta hết sáng tạo mà
bắt đầu nhai lại

Nói thật tình anh ta chửi không thua kém gì anh
Mà cũng chỉ đến bấy nhiêu thôi
Vốn cặn sạch sành sanh

Tôi không muốn cãi với anh về cái hay cái dở
đang diễn quanh ta đó
Không muốn kể những tấm gương để đối lại những vết bùn anh bươi ra
hăm hở

Cái khôn của anh không phải là mắt mở hay chưa
Mà là tấm lòng anh đang còn xám hay mới vừa xám lại nhờ nhờ

Tôi đang viết về anh Chính anh
Đừng vờ như
 chuyện người nào khác
Đừng nhún vai ra vẻ mình chẳng có liên quan gì sất
Hãy nhìn đây cái mặt thật của anh
Cái mặt thật chứ không phải cái mẽ ngoài
 anh bôi đồ nhuộm xanh
Có thể anh đang nằm dưới hầm hay phốt đời trùm chăn trên gác bốn
Anh không thấy xác B52 cháy rùng rùng
 và quay lộn
Không sống cái đêm Khâm Thiên rờn rợn
 hàng trăm tiếng cuộc bới người thân
Chồng đào vợ lên mẹ móc con ra
 từng đoạn từng phần
Anh không biết những cháu nhỏ An Dương
 bất thần mồ côi cha mẹ
Không biết những dãy thi hài xếp dài
 ngoài Yên Bệ
Không biết nét đau thương của người điếc câm trong những đôi mắt đen thơ
 trẻ ở Bạch Mai

Anh không biết cụ già Cường Nỗ đứng trên
 thảm bom nhìn thủ đô sáng điện nở môi cười
Không biết giữa 7 trận bom B52 có hợp tác xã nhân 4 mẫu bèo dâu xanh
nung 8 mươi nghìn viên gạch đỏ
Anh lại doãi cái góc nhọn của mép ra cười:
 “Vẫn con số, vẫn cái bệnh thống kê con số”
Anh có nhìn thấy màu đỏ ấy màu xanh ấy cũng không nghe tiếng sắc màu
 giục giã
Có thể anh từng biết nhưng bây giờ anh không biết tý gì về cuộc đời này cả
Này anh kia vậy chứ anh là ai

Anh đỏ mặt lên rồi giận dữ chẳng
 thẹn thùng chẳng

Hay là tôi nói quá
Tôi chỉ tô đậm thêm những nét vốn hằn
trên mặt anh đủ cả
Vạch hết con đường anh đã đi
chùng đến nửa đó thôi
Nói cho anh nghe anh đang thuộc cái loài
Thôi anh biết rồi không cần tôi nói nữa

Thanh

Bao nhiêu điều nhớ để quên
Cho người nhẹ nhõm bình yên cõi người
Thanh thanh canh ngọt mùngơi
Một câu mưa nắng một lời gió ru

Sao

I

Giấc mơ trên hành tinh máu

“Cái loài người xấu xa và tàn ác
Chết rất ngu như những con thiêu thân
Sống ghê tởm như đống dòi lúc nhúc
Giữa cuộc đời nhơ nhớp như bãi phân
Cứ làm tình và đẻ con hùng hục
Kiếp đời qua không biết nhục một lần
Ánh mặt trời buồn nôn nên muốn tắt
Mùi hôi người ngắc ngoải cả mùa xuân

Cái loài người yếu hèn và bất lực
Bốn triệu năm ì ạch cất thân sên
Đầu vẫn cúi không biết đường ngẩng mặt
Trời mệnh mông chưa vượt nổi qua thêm

Làm hạt gạo nhọc nhằn hơn đánh vật
Con muỗi hành sốt rét cũng nằm rên
Đàn độn đến có cái gì cũng mất
Tim ngừng yêu và đôi mắt thôi nhìn

Cái loài người điêu ngoa và phản phúc
Xảo trá thay khuôn mặt rất thanh tao
Cặp mắt trong như vì sao mới mọc
Cả những khi tội ác đến soi vào
Cái lưỡi mềm là hiện thân quay quắt
Xuyên như khoan mà cắt xẻo hơn dao
Bàn tay người là bông hoa đẹp nhất
Lại thường quen làm móng vuốt cầu cào
Trái tim tưởng màu hồng thanh khiết nhất

Mà thói đen hơn một vốc bùn ao

Người sắp khoe đồng đá chồng Ai-cập
Thứ “hùng ca” lấp bắp thuở Hy La
Chuyện khiêu dâm hơn nghìn đêm Ả-rập
Sử máu me đầy ắp giải Hoàng Hà

Những chiến tích tưởng đời đời cao ngất
Tan biến đi như một chút phấn hoa
Những thân tượng chân long và đầu nứt
Niềm tự hào xây trên xác bóng ma
Những “thành quả” làm người vênh vác mặt
Là bọt bèo rác rưởi đã trôi qua

Người sắp khoe huyền hoang “tàu vũ trụ”
Nhà tù bay mà bay chẳng ra hồn
Những công trình hợm hĩnh đời “bất tử”
Hàng mã tòi mưa gió dập một cơn
Tự vỗ ngực ba hoa Ta làm chủ
Đám lính quèn cắt giấy dán làm lon
Loài man rợ chỉ một điều hứng thú
Người ăn người đời bỏ lại đời con
Cái giống thú bản nhất trong muôn thú
Mút tuỷ nhau còn cố trát môi son

Trời trái đất xanh màu xanh đẹp quá
Duyên thiên nhiên nghiêng thành lá bạch đàn

Vũ trụ ngọt trong những mùa chín quả
Tuyệt vời thơm qua hương một nhánh lan
Vật chất mong căng những mầm đang nở
Mà không gian dần thành mộ điệu tàn
Mỗi bình minh một thiên hà mới lạ
Nhưng loài người không đáng có thời gian

II Một trang nhật ký

Đêm 27 tháng 9 năm 1968

Hay là lại vẫn cứ tự ta gây ra cho lòng ta trần trọc? Từ nay, ta còn làm sao yên ổn ngẩng đầu lên mà uống trời sao?

Biết đâu ngôi sao lấp lánh lung linh kia lại không phải cái hành tinh màu máu với những lời nguyên rửa loài ta đây?

Giữa cơn mơ, ta đã thét vang tiếng của một đứa con người trên cao nguyên bia không khí quỳn: “Lại vẫn mày, lên đến đây mà vẫn gập mày đây. Trên hành tinh xa lạ này, tấm bia hôi xì một thứ mùi cũ kỹ của trái đất. Ta đã quá quen thuộc lối chửi bới đầy khinh bạc, vừa căm ghét vừa vẻ như thương hại, mà ta từng nghe từ chính miệng lưỡi người. Ta đã trả lời như thế cho các tập đoàn rửa thối, khoác chằng lên cả loài người sự bế tắc, xấu xa của riêng họ, và tự an ủi rằng buổi xế chiều tàn tạ của họ là hoàng hôn tận thế của cả loài người. Chủ nghĩa hư vô bao giờ cũng chỉ phanh phui sự trống rỗng thảm hại của những kẻ hư vô chủ nghĩa mà thôi.”

Ta đã thét vang như vậy trên hành tinh màu máu trước khi giật mình tỉnh giấc... Đêm Hạ Long đầu tuần trăng, thủy triều nhẹ như một tiếng thăm thì. Nhưng sao tiếng thăm thì lại có âm hưởng gì khác trước?

Hình như trong sự mênh mông của những thế giới thiên hà, ta chưa thanh toán xong lời rửa nguyên bằng một lời nguyên rửa khác.

Lên đến một tầm nào, sự giải thích trở thành lạc lõng, ai mà chịu nghe trình bày nguồn gốc của sự xấu xa trên trái đất, chỉ biết rằng đó là một sự xấu xa có thể làm mờ mịt cả trời sao.

Trước bản thân mình và trước sự sống trong vũ trụ, loài người chịu trách nhiệm về những sự trùng lặp trong anh hùng ca Hô-me, về một vết gợn trên viên ngọc truyện Kiều, về tất cả các cuộc chiến tranh thế giới, cục bộ và “đặc biệt”, về những cái chết do bệnh ung thư, về I-a-gô, Sở Khanh và Tác-tuýp, về giọt nước mắt đau khổ của một bà mẹ Thổ-nhĩ-kỳ, về sự phản bội người yêu của một cô gái Đan-Mạch...

Trước hết và trùm lên tất cả, loài người chịu trách nhiệm về những thế kỷ người là ác quỷ đối với người.

Hay là lại vẫn cứ tự ta gây ra cho lòng ta trần trọc? Từ nay, ta còn làm sao yên ổn ngẩng đầu lên mà uống trời sao?

III Thiên thần đẹp nhất

Trách nhiệm cao lên cái tâm vũ trụ
Đòi giàu thêm một món nợ không gian
Ta rửa hờn sạch cả trên tinh tú
Cho mối thù muôn kiếp cũ tiêu tan

Nhịp tim ta vẫn đập bằng hy vọng
Ta cầm đây bàn tay âm người yêu
Em biết không ngày mai trời lại nắng
Sao đêm nay ướt loáng những ngọn triều

Chung thủy mãi cùng ta là chiến thắng
Đầu súng ta rực sáng đoá hoa rừng
Ơi Việt Nam nơi con người đứng thẳng
Từ lòng đêm sâu thẳm gọi mùa xuân

Những con đường lịch sử ử vết chân
Trường chinh dẫn về trung tâm thành phố
Đến giấc mơ hành tinh màu máu đỏ
Ta bay lên xoá bỏ nhục ngàn năm

Yên Hô-me là vượt quá Hô-me
Trách nhiệm về cái chết là biết sống
Loài ta viết những siêu Ô-đy-xê
Trách nhiệm về giấc Mỹ là diệt chúng

Người sẽ đẹp hơn thiên thần đẹp nhất
Đôi mắt người rọi sáng cả trời sao
Người sẽ là gương tuyệt vời trong vắt
Cho vô biên thành kính đến soi vào

Bụi

Chút hư vô lang thang ngoài vũ trụ
Gặp hạt bụi trái đất thành kiếp người
Thiệt bao nhiêu cũng chỉ là tạm trú
Yêu chừng nào hồng đủ trái tim môi

Thuộc

I

Ưu du thả phục ngôn dư hiếu
Phủ ngưỡng tùy nhân tạ bất năng¹

Mùa thu sang với những tin đê vỡ
Có thể đêm trăng này anh đang dạo chơi
Ở cột đồng hồ nước sông Hồng
vẫn đang tràn xuống phố
Cuộc đời này rục rĩ
thuộc về tôi

Mùa đông đến cầu Hàm Rồng lại rung
trong lửa đạn
Có phải vẫn là em hô bắn đây người ơi
Bom lại xé những vết thương chưa lành
trên Nam Ngạn
Cuộc đời này trong sáng
thuộc về tôi

Tình nghĩa hai mươi năm
bỗng một ngày bội bạc
Từng trải qua đi cho đôi mắt học mỉm cười
Phi lao đê La Thành đêm đêm vẫn y lời
lên tiếng hát
Cuộc đời này không thêm không bớt
thuộc về tôi

Trọn vẹn mười phần mười
Tất cả

1. Nguyễn Trãi. Tạm dịch:

Ung dung cứ nói điều ta thích

Cúi ngẩng theo người không thể tuân

Những gì quen và những gì rất lạ
Mời anh chúng tôi không úp mở anh nhìn xem

Thì cứ bắt đầu bằng những mảng đen

Chợ Giời bán ngang nhiên hàng chiến lược
Đủ loại gân bằng kho vật tư Nhà nước

Hàng Cỏ Bờ Hồ thườn thọt mặt con buôn
Cái lưỡi dài trơn tuôn tuột như lươn

Cô mậu dịch tuồn của ngon cho bà con mua hót
Cậu lái xe hết ca ra cửa ga xoay nước bọt

Tiền năm xu đem đúc vành xe đạp lái gấp đôi
Túi tránh thụ thai thành bóng vàng bóng tím
trẻ em chơi

Giữa giờ lao động chị ngủ ngời anh đứng ngáp
Tốt ra phở chạm trán nhau đi nườm nượp

Một nghìn đồng một chỗ học ở Đrét-sđen
Chân giò ngon ngoặc vé bóng đá loại ưu tiên

Viên thủ trưởng chỉ thạo gái tiền chỉ lo giữ ghế
Gã nhân viên há mồm là hót trời nịnh bê

Một dúm công chức hèn đức dạ tài vâng
Thối cửa quyền nháo nháo nhâng nhâng

Dăm tên hãnh tiến “mác đui” lên gân
tự xưng là mác-xít
Theo cách mạng chỉ tính bài ăn quịt

Cuộc đời này
cho đến từng chi tiết
Của chúng tôi
Những người bạn chân trong chân ngoài
Chuyên mới chuyên soi chuyên cười khẩy
Các anh cũng là của chúng tôi nữa đấy

Anh chân ngoài chân trong như vậy tựa bầm sinh
Cứ ồm ờ nửa nạc nửa mỡ vừa chín vừa xanh
Anh chân trong chân ngoài
mà thật tình không tự biết
Anh sắm vai trò ấy tưởng “ăn tiền” hơn hết

Anh đã vào trong lại vừa thò chân rết ra ngoài
Đặc chí là mình “chủ động” với mọi thứ “ngày mai”

Những người bạn cùng đi mà vẫn hai nhíp thờ
Các anh đều là của
Chúng tôi

II

Nhìn lên cuộc sống mỉm cười
Của ta sông núi đất trời
của ta

Nông nàn từng hạt phù sa
Từ xa xưa ấy ông cha gửi về

Một rìa ao nhỏ làng quê
Một khuôn lá mít đọng tia nắng đầu
Thanh thanh cong một dáng cầu
Nhẹ thênh thẳng vút hàng cau trước nhà
Non tơ chiêm chiêm mái gà
Bờ tre một vạt tím cà nhớ thương
Mịn màng đất thịt con đường
Lung linh từng vũng trắng vàng đêm thu

Đâu đây một tiếng chim gù
Thầm thì vọng tự tuổi thơ năm nào

Đi từ gốc mít bờ ao
Ta lên hùng vĩ núi trào sông băng
Thâm trầm sâu những mùa trắng
Đêm sông Hồng gọi đất dâng ngọt ngào
Bốn phương hương gió tụ vào
Đỉnh Hoàng Liên chót vót chào bình minh

Trùng trùng muôn đợt tung hoành
Trường Sơn một dải biếc xanh đại ngàn
Nắng miền đất mới chứa chan
Mênh mông hào hiệp dâng tràn Cửu Long
Hạ Long nghìn đảo lượn vòng
Những trang trời biển lạ lùng như mơ
Quê hương đẹp tự bao giờ
Của ta mà bỗng sững sờ gặp đây
Bùng lên như một mê say
Việt Nam trên trái đất này
của ta

Bay bay cao làm hiện một thiên hà
Cả dân tộc bùng ra thành Cách mạng
Khắp toàn thân Việt Nam đều phát sáng
Cả tâm hồn cả bóng dáng người đi

Những chàng trai mới lớn rất nhu mì
Làm bao việc thần kỳ đơn giản thế
Những cô gái má ửng hồng e lệ
Vào gian nguy như thể đến tình yêu

Ngày lại ngày trời mở cửa trong veo
Biển cứ dậy những ngọn triều dào dạt
Đất cứ đội mầm lên xanh bát ngát
Rừng thì thâm Sông hát Như mọi nơi

Thiên nhiên này đẹp lắm Như mọi nơi
Mà vẫn có chút gì thôi rất khác
Đất đùn mây và trời cao dội thác
Biển cháy bùng sông vát nhọn như dao

Rừng dâng lên cuộn sóng vỗ ào ào
Mưa lâm tinh và nắng trào hoá học
Cỏ xém đen cây nồng hơi thuốc độc
Người ở đây sức vóc mảnh mai thôi

Người ở đây chỉ rất mực con người
Cúi đầu bái đóa hoa mai vừa hé
Khuôn mặt hiện trên trống đồng rất trẻ
Người thương người như thể thương thân
Bốn biển xa nhân nghĩa gọi nên gần
Bốn nghìn năm mỗi mùa xuân lại mới
Người ở đây làm người không mệt mỏi
Mang tâm lòng ngời ngời sáng sao Khuê

Đánh giặc tan rồi cho lính giặc về
Thần vũ lớn chẳng hề ham chém giết
Vằng vặc soi từ đỉnh cao oanh liệt
Đức hiếu sinh tha chết kẻ thù thua
Người ở đây thuần phác vẻ quê mùa
Mà tinh tế từng chén trà câu ví
Hòn ca dao đậm đà và ý nhị
Thấm từng ngày theo sữa mẹ trong nôi

Người ở đây đau lắm nỗi đau người
Mười thế kỷ không có trời để thở
Giặc đốt nhà bao lần không nhớ nữa
Bao hờn căm chan vữa bát cơm nghèo

Mà môi cười đôi mắt cũng cười theo
Từ đáy vực nở tình yêu đằm thắm
Chở đạo lớn con thuyền nan không khẳm
Trái tim hồng nồng ấm chất Việt Nam

Cách mạng vào trong vị ngọt trái cam
Trong gió nồm trong hương thơm quả chuối
Tiếng mẹ khóc đầy đêm sâu vời vợi
Nụ cười em buốt nhói hơn lời than
Những mái tranh mưa rỏ xuống cơ hàn
Sức bật dậy của đau thương quật khởi
Sự dồn nén của hận thù nín đợi
Tùng bờ tre từng bụi ruổi đầu làng
Khoang trời thân nắng trắng một màu tang

Tiếng chan chất búa Ba-son kêu gọi
Hầm lò đen lăm lụi giữa bụi than
Rừng cao-su đang nung mủ ngút ngàn
Cảng Sáu Kho còi tàu vang nhức nhối
Nhà máy dệt ngày nhòa vào bóng tối
Thôn xóm quen hấp hối không lời van
Một người đi không nói dọc bên đàng
Một chuyến đò lướt ngang sang bến mới

Trong vô cùng của muôn trùng câu hỏi
Cả từng viên đá sỏi của Nghệ An

Cách mạng vào thành bản chất Việt Nam

III

Xoá mảng đêm tan ta huy hoàng sáng dậy
Một ngày mai đang tới đây không xa
Ta nói cùng nhau lời tin cậy
Cuộc đời này tận đây thuộc về ta

Như khi ngôn ngữ người sinh ra lần thứ nhất
Trời xanh thật là trời và thật là xanh
Tia mắt em nguyên sơ là tia mắt
Cái tâm hồn luôn trần trọc là anh

Ta lại đi giữa bình minh Hà Nội
Vẫn sắc trời xưa rười rượi trên đầu
Một mùa thu đang về gió thổi
Bầy lá bàng chơi chạy đuổi theo nhau

Ta từng quên sự day dứt nỗi đau
Vui hồn nhiên với một màu nắng mới
Ta dần hiểu chiều sâu của chiều sâu
Trong những đêm dài mong đợi

Mà cũng không ngờ nông nổi này đâu

Quân biên phòng Trung Xô đánh nhau
bằng xe tăng và súng cối
Cả hai đài phát thanh đều hát mừng thắng lợi
Ních-xơn được mời lên ăn nói để truyền hình
Cho người người nghe rõ nó cầu kinh

Những mối bang giao bất thành linh âm quá
Thủy lôi Mỹ chẹn Hải Phòng nghệt thờ

Ta nhận vào tất cả giữa niềm tin
Vượt những đêm Bê năm hai tàn phá
Đem hy sinh trả giá để học nhìn
Sức còn chịu được nhiều thêm hơn nữa
Trong lòng ta ngọn lửa cứ ngời lên

Sự ngạc nhiên là trái tim Thật lạ
Tưởng tan tành mà tim hoá bình yên

Giữa đảo điên có một miền êm ả
Anh sẽ về quê má để tìm em

Ta đã quen sự hom hem dòi phẩn sáp
Những triết thuyết ồn ào bạc nhạc
từ lúc mới hiện sinh
Đều đặn quay về theo một cấu trúc lộn vòng quanh

Phải vững lắm để giữ mình không nhỏ lại
Trong cuộc sống này khi qua ải vợ chồng con
Khủng khiếp thay là cái sức bào mòn

Ta từng biết những nỗi đau rửa hờn rồi cạn mạch
Và nỗi đau không dứt bao giờ không ai để trách

Đã có khi nào em nghe tre khóc
Xạc xào như lóc vào tim
Không có mắt và không nước mắt
Chỉ triền miên tiếng nấc im lìm

Ta sống bằng niềm tin thường trực
Cái buổi ban đầu náo nức Sáu Tư
Chỉ mong chờ hạ một con ma Mỹ
Bao nhiêu hồi sinh cho đến bây giờ
Ép nọ Bê kia dưới chân ta bẹp dí

Cô gái hé cùng ta nụ cười kỳ dị Gia-các-ta
Đã chết treo hay vào hùa với bầy đi treo cổ
Ba mươi ngày vùi dập Đảng In-đô-nê-xia

Khắc khoải nhớ hoài cái mệnh mông vũ trụ
Bờ đại dương một vì sao sa
Sự lặng im hét lên thành tiếng rú

Phải có thừa yêu thương để vừa đủ yêu thương

Máu Xan-ti-a-gô nức nở đẫm trên đường

Ta băng qua những năm bom thủng đạn
Không ngờ tuổi mười lăm đã làm nên Tháng Tám
Điện Biên chỉ sửa soạn ba nghìn ngày
Nhưng cứ ngỡ trận Mỹ này thắng sớm
Ngày mai hình như là hôm nay

Có sao đâu chỉ là nhanh với chậm
Cuộc đời nằm gọn trong lòng tay
Mười năm dung sai là rất dài rất ngắn
Em

anh đang nhìn em đây

Hạ Long những cánh buồm chao mây cập bến
Ồi rạng động xao xuyên bồi hồi
Ta vẫn đợi một cái gì chẳng hẹn
Ghé lòng ta khi nắng quyện heo may

Chỉ cần năm mươi năm sau ngày Thống Nhất
Tự nhiên quên những day dứt ngậm ngùi
Người toàn nhớ những gì tươi sáng nhất
Nỗi đau tan vào tinh chất niềm vui

Ta cứ sống như một giờ nữa chết
Như ngày mai không hết được bao giờ

Từng nỗi đau càng làm ta tha thiết
Về đi em cho kịp những mùa thơ
Từng niềm vui càng làm ta hào hiệp
Ai nhớ ai đang viết những dòng mưa

Mai

Còn một mùa xuân chưa vội đến
Đợi thêm chín bến ở mười sông
Còn một con người chưa kịp hẹn
Lỡ bao nhiêu chuyện ở trong lòng

Gặp

Tôi đi đêm khuya quanh Hồ Gươm
Ngôi sao Tháp Rùa rặng sáu đều rất trẻ
Mùa xuân thơm mùi dạ hương

Bỗng chồm chồm bên đường một con chó ghê
Ngồi trên quả cầu xi-măng trước nhà
Ủy ban quốc tế

Đường phố không bóng người
Chỉ còn con chó ghê và tôi

Tôi đã đi lên ngang tầm chó
Phọt
Bãi nước bọt chó thẳng căng phun vào giữa
mặt tôi

Chó sủa đêm xuân rành rọt tiếng người

- Mẹ cha mày cái đồ người đẽ
Vũ trụ không có loài nào như loài bay bản
và hèn đến thế
Chỉ chúng mày mới có những phát minh ghê tởm
như sự dối trá lọc lừa
Chỉ chúng mày mới ngụy lặn không biết gì là
ô nhục trong sự bán sự mua
Chỉ chúng mày mới giết nhau
để chơi cái trò chơi giết
Chỉ chúng mày mới biết giết nhau chết hơn chết
mà không được chết
Chúng mày giao cấu vụng với sự xấu xa đẽ ra
lòng phản bội như một đứa con hoang
Sự sống lộn mửa lên vì mùi hôi người
bao thế kỷ nay nồng nặc khắp không gian

Hừ mày tưởng tao phải sang Washington mới chửi được loài bay
về những mạng đàn bà trẻ con Sơn Mỹ

Tao chửi ở bất kỳ đâu tao chửi ngay giữa giải
Ngân hà mà biết không gâu gâu cái đồ người đẽ

Tôi run lên khắp toàn thân mà không có được
sự học máu Chu Du
Mắt mở trừng nhìn cái đuôi ngoắt lao đi
của con chó ghẻ lông sù

Tôi dò dẫm cát bước chân trong một đêm
đâu xuân rất quen rất lạ
Trái đất êm đềm người người chó chó người chó
chó người đều đã yên ngủ cả

Ô sao trên má mình có gì ướt ướt
như những giọt sương rơi

Thì ra nước bọt chó
Con chó ghẻ sẽ bảo rằng nước bọt chó
không thôi không tanh như nước bọt người

*

* *

Tôi đã nghĩ ra câu trả lời con chó ghẻ
Đêm đêm tôi lại đi quanh Hồ Gươm
như đêm nao thế
Mãi mà chưa gặp lời rửa nguyên độc địa lần hai
Ôi đợi chờ
Cũng có thể là ta uống công
chờ đợi suốt đời
Có khi ba trăm năm sau cháu con ta
mới có dịp trả lời con chó ghẻ
Khí uất của ta không tan được sẽ bay về
dự cuộc rửa hờn cho mắt mẹ
Có cái gì đau xé thể
Ngày mai

Nghĩa

Không có gì tạo thành tất cả
Tất cả đây những không có gì
Biến hoá thế nào thì biến hoá
Đừng làm cô gái mất hàng mi

Nảy

Mới biết làm người hò hẹn đây
Những chòm chín mảy phản đời xa
Có lẽ hư vô từng du đây
Từ cõi chân không nảy thiên hà

Đi

Còn trẻ chẳng tự mình không rõ nữa
Bùng mắt nhìn tuổi đã năm mươi
Một đời người vèo qua quá nửa
Bao khát khao còn chưa mở chân trời

Bây giờ mới biết lúc hai mươi
Người con gái đẹp đến chùng nào đẹp
Khi anh hiểu tiếng hàng mi em khép
Thời con trai đã hết rất lâu rồi

Ba mươi năm như một thoáng mà thôi
Phố Khâm Thiên chẳng còn ai nhắc lại
Đêm Nô-en ấy đã xa vùi vợi
Quần ông loe tóc xòa xươi bờ vai

Chẳng ai còn kể chuyện B năm hai
Ngày giải phóng Sài Gòn không mới nữa
Chuyện chiều qua đến sáng nay đã vữa
Trời vẫn xanh bờ ngõ ở trên đầu

Năm mươi năm nào đã biết gì đâu
Đỏ phù sa vẫn một màu đỏ ấy
Mỗi mùa hè lại hai bờ phượng cháy
Những đêm trăng cứ vậy sáng mơ màng

Có cái gì bất nhẫn thế thời gian
Vùn vụt qua những tháng năm đặc thẳng
Cái lòng người dễ lãng quên đi lắm
Mà băng quơ nhẹ nhẹ thấm vào sâu

Năm mươi năm đã làm được gì đâu
Ba lần giặc cút rồi ba thập kỷ
Máu và lửa của một thời đánh Mỹ
Em đã cho là cũ kỹ rồi chẳng

Người con trai từ tâm tưởng trẻ măng
Có mái tóc cắt bằng trùn kén gáy
Những va vấp của đời anh có phải
Chẳng giúp em ngăn lại chặng đường xa

Em cứ vấp như anh từng vấp mãi
Nắng mùa thu từng trải cứ chan hoà

Tiếng còi tàu cứ rúc ở ngoài ga
Lại người đến lại người đi Sự sống
Bất chấp hết những đặt bày mơ mộng
Cháu nhà bên lớn bỗng đã thành em

Cũng từ lâu từng gặp những tháp hèn
Tường đã đủ để dân quen rồi chừ
Sao mỗi bận xé trong ta càng dữ
Bao đêm thâu mệt lử cả tâm hồn
Con đường đào mơn mớn Bắc Sơn
Cứ chiếu lên hoàng hôn chùm rắng đỏ
Lồng lộng trời rung lên lồng lộng gió
Về bên Người ta thở nhẹ lâng lâng

Năm mươi năm còn một chút băng khuâng
Cái ngày mai anh để phần em đó
Ta cùng đi dựng xây từ đổ vỡ
Liệu được chùng non nửa chặng đường chưa

Ơi tình yêu biết mấy gọi là vừa
Em trẻ lắm em có thừa chất đẹp
Anh đã hiểu tiếng hàng mi em khép
Thời con trai đã hết có sao đâu

Một người con trai khác lại bắt đầu

Hiên

Em bay qua đời anh
đám bụi tinh vân xa lạ
đến từ sâu thẳm anh

Cuốn theo những hư ảo quay cuồng
cháy lên niềm khát khao tuyệt đỉnh

Em
bản thân anh mà anh không tự biết
Em
siêu thể anh
Em
máu thịt anh trong cuộc đời không ở nơi nào

Xin dâng em nỗi đau được gọi là hạnh phúc

Nhịp

Rơi mộng寐 dọc đường hành quân
Vàng trắng này toàn phần hay một nửa

Lá thay mùa rơi rụng ngoài sân
Đêm Hà Nội lại thơm mùi hoa sữa

Lá rung rinh và mây nhõn nhơ

Cứ bình thản thế ư ngọn cỏ
Cứ băng khuâng thế ư ngọn gió

Cứ gian manh thế ư ngọn lưỡi giết người
bằng vu vạ
Cứ sâu độc thế ư ngọn bút giết người bằng câu chữ
Cứ trắng trợn thế ư ngọn đòn giết người
bằng quyền thế

Hay con thú chỉ là một con người xấu hổ
Hay con người chỉ là một con thú tha hoá

Mùa thu về dịu toả trong sương sớm Hồ Tây

Chuyện hàng ngày đổi mới và cải tổ
Cái gì hình thành cái gì tan vỡ
Thông tin ba bề bốn bên bùng nổ
Ta mò tìm trong một mớ nhập nhằng

Cổ hủ nghiêng răng cắn phần lên đàn đạch
Ngu dốt hung hăng
Cơ hội lằng xằng

Coi chừng nhân dân thành chuột bạch

Thời giao mùa nắng hanh màu hổ phách
Ta gửi người hiền tài thanh bạch niềm cây trồng

Những cô gái nối nhau đi lấy chồng
Người ta sắm cúp và tivi đời mới
Ai túi bụi chống chèo ai ăn theo kiếm chác
ai ngỡ ngác chờ mong
Cuộc đời khốn nạn hay diệu kỳ trắng trong
hay rửa trôi

Nạn tham những rải thảm bom B52 trên toàn cõi
Sông dài cá lội biệt tăm
Anh hùng kẻ gian như đánh tráo lộn sòng
Biển nắng Nha Trang cứ mênh mông sức gợi

Bản thù xấu xa chan vào cơm thiếu đói hàng ngày
Hy vọng phập phồng trong bề dày câu hỏi
Ta chọn màu pha hùng lên ngày mới
Chuẩn choáng chiều
gió thổi như say

Rõ

Ngài tỹ phú khôn ngoan kinh doanh
tử thiện bằng một phần triệu tiền lời lãi
Gần bốn chục người chết vì tai nạn giao thông
khi một ngày qua
Tú bà lạnh tanh gái vẫy bơ phờ
trên đường Nguyễn Trãi
Lửa Tây Nguyên bùng bùng giọng hát
cô ca sĩ Ba Na
Trò dân chủ bầu cử tổng thống này đắc thắng
thủ tướng kia thảm bại
Người mẹ nuôi mang trọng bệnh chăm nom
gần trăm con tật nguyên bằng tình thương bao la
Những chính trị gia cứ hùng hồn hứa hẹn
những giấc mơ dối lừa thừa thãi
Ai là kẻ thù là cánh hâu của lực lượng khủng bố
lùng nhùng bí ẩn Al Qaida

Bữa cơm chiều thả một lát gừng thơm
vào bát canh rau cải
Cần Thơ sập cầu thi hoa hậu Trái đất
bao nhiêu nước mắt bao nhiêu màu hoa
Cứ tình cờ đương nhiên mọi sự người
đạn vào nhau vừa nhân tình vừa bừa bãi
Hỗn loạn rối tinh mà thật hài hoà
Ở quanh ta hàng tỹ tỹ chòm sao vung vãi
Có nhiều trời hay chỉ một mình ta

Tình

Sao lại bảo thời gian là có tuổi
Em là ai sáu mươi năm trước đây
Gió có thổi như thu này bồi hồi
Lá vàng khô bồi rồi có rơi đây

Dòng sông Hồng cuộn những vòng sóng mới
Em xa vời thảng thốt một làn mây
Cánh sâm cầm chiều Hồ Tây chấp chới
Anh đang cầm không có ở lòng tay

Thường

Mùa xuân một sự tình cờ của thái dương hệ
Thế rồi oái oăm tình xuân thành giọt lệ
trong tim người
Vật chất nơi cách đây mười ba tỷ năm
ánh sáng
Máy vi tính vẽ loăng ngoăng loáng nhoáng
như ma trôi

Điều gì xảy ra khi tốc độ siêu quang
gấp nghìn lần ánh sáng
Trước vụ nổ đầu tiên là hư vô hoang tưởng
hay hỗn mang
Mà hư vô hoang tưởng hỗn mang
là gì hay chỉ là hốt hoảng
Sao lại cứ cho rằng mỗi năm một lần
mùa xuân sang

Vô lý hữu tình xuyên ngang vào nghĩa lý
Hình như vũ trụ từ ban đầu được chuẩn bị
để tạo ra con người
Ai chuẩn bị sao lại cần chuẩn bị
Con người được chuẩn bị đi đến đâu
thì gọi là tương lai

Một giọt sương một giọng cười trẻ nhỏ
Một hôn môi dâng hiến gái trai
Một tiếng thì thầm qua hơi thở
Một hương thơm bở ngỡ hoa nhài

Cái bình thường cực kỳ quái gỡ
Thế là không là có là cả hai
Cái đóng chặt có khi rồi cũng mở
Đã là người thì ta cứ là ai

Nhen

Nỗi đau tan nát rồi cũng hết
Thế là xong một kiếp tình yêu
Thôi thì nhen lửa lên cho kịp
Nấu đắng khổ qua ngọt bữa chiều

Ai

I

Cán bộ hành chính ta là ai
Con sâu mọt đáng đời đời nguyên rủa
Hành hạ dân đến tột cùng khôn khổ
Vơ vét dân đến cả mớ rau nghèo

Hay ta là người công chức gieo neo
Lương không đủ cho con theo thầy học
Dầu thương dân thì cũng đành bắt lực
Cơ chế nào trói chặt sức con người

Hay ta luôn dẫn vật mãi không nguôi
Ngày hai buổi đứng ngòi vô tích sự
Vẹo sườn dưới chông giấy tờ đồ sộ
Viết những điều cổ hủ đến buồn nôn

Ta giẫy giụa trong vòng xoáy sinh tồn
Chỉ mong một môi trường không ô uế
Ta đã từng có một thời trai trẻ
Tùng dưới cờ tuyên thệ quyết vì dân

Đời con người đâu chỉ sống một lần
Khi cả nước hành quân lên hiện đại
Đến cây cần bống nở mùa hoa trái
Đây là lần sống lại của đời ta

Sáng bừng lên những bài học từ xa
Qua ống kính vạn hoa thời đổi mới
Mở tầm mắt nhìn ra ngoài thế giới
Hành chính về trong nguồn cội nhân dân

Đất trời nay đang vào giữa mùa xuân
Nghe trong gió thì thầm lời nhắn nhủ
Thôi già biệt những lối mòn xưa cũ
Đường ta đi cùng mở với bao người

II

Giám đốc doanh nghiệp ta là ai
Nửa đời chiến chinh nửa đời bao cấp
Thời đổi mới gian truân hơn đánh giặc
Đã mười năm quần quật mở thị trường

Ta là người tiên phong khai phá đường
Gánh trên vai nổi đoạn trường cải cách
Hay ta là một con sâu luôn lách
Xoay kiếm ăn trong những ngách bùn đen

Ta đọa đầy những điều đứng triền miên
Trên búa dưới đe bốn bên chèn ép
Hay ta hưởng toàn rượu ngon gái đẹp
Khoét cửa dân giành hết mọi bụi thơm

Ta chất chứa bao niềm vui nỗi buồn
Bao nhiêu tủi hờn bao nhiêu uất ức
Biển quê hương đêm triều dâng rạo rục
Con sóng nào thao thức gọi bình minh

Ta chỉ là một kẻ tù binh
Cưỡi đầu hổ rùng mình không dám xuống
Hay ta là nhà thơ giàu mộng tưởng
Luôn vươn lên theo hướng mặt trời

Ta lo toan quanh quẩn cái tôi
Lo giữ ghế lo xu thời nịnh hót
Hay ta muốn dâng lên người vị ngọt
Độc đời ta chi chút trả ân tình

Ta lắng nghe đất nước chuyển mình
Từ sâu thẳm dân lành bao khát vọng
Những cay đắng và ngọt ngào cuộc sống
Đang chờ ta lờng lộng gió lên rồi

III

Là nhà khoa học ta là ai
Nhập cuộc sâu hay còn ngoài đời mới
Ta chủ động hay ta là con rối
Được phát huy hay cùm cũi góc bàn

Làm khoa học hay khệnh khạng làm quan
Sống chiến đấu hay sống mòn công chức
Bao câu hỏi giữa hai bờ hư thực
Ở đâu nguồn tri thức trả lời đây

Những xấu xa trắng trợn tự phơi bày
Những cơ chế trói tay người tâm huyết
Những cấp phát xin cho và phê duyệt
Bao tiềm năng nằm liệt đến bao giờ

Ta trở về những thôn cũ làng xưa
Ta đến với những bến bờ mới lạ
Ta hỏi người hỏi cây và hỏi đá
Hỏi núi rừng đồng lúa hỏi lòng dân

Những lực gì đang ngăn cản dòng sông
Vượt ghềnh thác muôn trùng về biển rộng
Những dự định thời thanh niên mơ mộng
Đêm đêm còn cháy bỏng đốt tim ta

Sẽ đến ngày đất nước thặng hoa
Còn xa tập hay đã là gần lắm
Đường thênh thang hay đường còn thăm thẳm
Mẹ già ta đăm đăm đợi lâu rồi

Con tàu ta lướt sóng vượt ra khơi
Nào đâu lực nào đâu thời đâu thế
Cùng dân tộc ta hồi sinh sức trẻ
Nắng ban mai đã hé ở chân trời

An

Trung tâm thế giới
ở khắp mọi nơi
Bất cứ đâu cũng
đầu hồi vũ trụ
Sắp người đã người
chưa người không thể người
Lộn nhào trên dưới xa gần
trước sau mới cũ
Năm tỷ năm vừa đủ
có một đời
Cứ bình yên thông thả
thở một hơi

Bay

Em trong anh như một mùi hoa sữa
Khi thu tàn lan tỏa thấm vào đêm
Tiếp theo đêm có một ngày mai nữa
Không còn ta chim nhỏ vẫn bay chuyền

Thế

Vết loang lỗ trên trần nhà đang nói gì thế
Cách mười tỷ năm ánh sáng là xa hay gần
Đang nép mình rình rập một chú mèo tam thể
Đang căng óc tìm tòi một triết gia lưỡng phân
Đang hăng say tranh cãi một tọa đàm thể chế
Đang thê thảm xác xơ một làng quê vong thân
Đang ngấm ngấm mưu toan một đại gia bụng phệ
Đang mê đắm nhìn nhau đôi gái trai tình nhân

Một tuổi “tin” a còn mở “blocs” ngồi kê lễ
Những khát vọng tâm tình liễu lĩnh lẫn phân vân
Một quan chức co ro gục đầu thôi ngạo nghệ
Đã hết thời mặc sức lộng hành chuyện bất nhân
Một đời người bon chen rồi lằm rằm tuyên thệ
Từ nay xin giã từ bao giấc mộng phù vân
Bát bún bò rất cay đậm đà hương vị Huế
Cỏ non mơn mớn xanh vũ trụ cứ xoay vần

Vương

Tắt dần cả làn âm hưởng
Lòng người lên xuống lạ kỳ
Vương điều gì trong tâm tưởng
Dịu dàng ánh mắt làm chi

Dùng dằng nửa đi nửa ở
Mùa thu đang mở xa xôi
Dấu chỉ tình yêu một thuở
Vu vơ ta cứ yêu người

Thi

Thân trâu cặm cùi kéo cày suốt một kiếp người
Bồng bênh chìm nổi giữa chợ giờ
nhón nháo lợm mùi hôi
Có đêm ngắm trăng sông không còn thiết
cái đời này nữa
Ước vọng năm xưa mờ trong sương đầu ngõ

Cuộc ngấu nghiền sát phạt nhau đến vàng đá
cũng tan
Địa ngục chắc không thể khùng khiếp ghê tởm
bằng trần gian
Mỗi tên hãnh tiến một tham vọng tiền góm guốc
Mọi mưu mô vài lần dùng qua là thông thuộc

Chức quyền lợi danh lý tình cùng một giuộc
là tiền
Tiền quý thể mà triền miên bị mang đi đánh đĩ
Tiền không vật với quý mà lại lộn với tiền
Càng được thể càng thấp hèn quá thể
Càng gian manh mưu kế để trườn lên

Ác mộng ngày ác mộng đêm cũng chỉ là ác mộng
Còn lại là dân là lớp trẻ
Là lòng mẹ thương con
Là nùn rơm ủ lửa
Là lịch sử báo thức tương lai
Là ngày mai trở thành truyền thống

Gan góc sống
Cần thì ngoan cố sống
Nơi tận cùng ê chề nhen hy vọng
Nhẫn nại xua cái họng lấp chân trời

Tìm

Em có lấy đâu mà trả lại đời tôi
Lá xạc xào gọi ngoài khung cửa
Đêm chập chờn vùng quên vùng nhớ
Đi tìm ai ở giữa không người

Thâu

Khủng hoảng và xuân đến cùng nhau
Đua chen kiếm chác khoản kích cầu
Đầu hè sôi nổi bàn thể chế
Tiền đỡ dân nghèo chảy vào đâu

Trung Hoa triệu triệu dân thất nghiệp
Nước Mỹ người gốc Phi đứng đầu
Nào ai biết được xuân giàu thế
Đời cao mộng thấp cái gì sâu

Yêu

Một tình yêu lúc xế chiều
Không thủy chung không phản phúc
Đêm về khuya gió đổi chiều
Không bình yên không thao thức
Cuối mảnh vườn tiếng dế kêu
Không hư ảo không hiện thực
Mơ hồ xa tiếng thông reo
Không mừng vui không âm ức
Trăng nhạt nhòa lòng phiêu diêu
Không lãng mạn không tình dục
Một tình yêu là tình yêu

Nợ

Suốt đời trả chưa xong
Giá đau cho hạnh phúc
Gan góc cho lòng tốt
Kiêu hãnh cho khiêm nhường
Chịu đập vùi cho trung thực
Bị lừa dối cho tình thương

Ngẫu

Thềm trước ngõ ngác quả
Hiên sau phờ phạc hoa
Ngõ ngoài xơ xác lá
Nhà trong nhàn nhạt trà

Giữa chùng thu nắng vắng
Tiếng gà eo óc xa
Heo may se se lạnh
Ta ngỡ ngàng là ta

Hương

Còn tình không để trao
Còn mong không để đón
Hình như tim vẫn đau
Hình như lòng vẫn chọn

Mùa xuân chùng đang lớn
Cỏ hồn nhiên rỡ đùa
Sóng già từ ngày thơ
Gió vào mùa nhào lộn

Người đừng thừa tính toán
Hương thoang thoảng rùng mơ

Định

Vài trăm triệu con người tứ chiếng liêu lĩnh
láu lĩnh lẫn tài ba hợp lại thành nước Mỹ
Trên một mảnh đất trời được ưu tiên hậu hĩ
đến gây hờn
Mỹ là mỹ mãn hay mỹ mẹo thánh thần
hay ma quỷ
Mỹ là người không kém cũng không hơn
Cái xấu Mỹ là xấu của con người
ghê tởm quá
Cái tốt Mỹ là tốt của con người
quyến rũ biết bao
Cái khôn Mỹ là khôn của con người
vơ về mình mọi thứ còn chưa há
Cái ngu Mỹ là ngu của con người
mắt sạch cả trăng sao

Thế thì Mỹ còn cái gì là thật riêng Mỹ nữa
Khi bộc lộ bản sắc người muôn thuở
Mỹ tuôn ra ràn rụa chất đơn bào

Mẹ

Sáu mươi năm năm mồ cô mẹ
Trọn đời thấm thía phận mồ cô

Những lúc con buồn lúc con vui
Một phen toi bời đòn vùi dập
Vài lần hăng bốc tưởng gặp trời
Những ngày ảo ảnh tàn lẩn lóc
Những đêm một thức một xa vời
Những lời đơm đặt chơi mà độc
Những khi sự thật sáng tinh khôi
Biết bao dân nghèo đời quặng quật
Những cơn đau uất bao giờ nguôi

Biết bao gian khổ trong từng bước
Mong cõi nhân sinh đỡ ngậm ngùi
Những ân những oán dân chất ngất
Nặng biết bao nhiêu cái kiếp người
Mẹ vẫn thường về trong khuya khoắt
Dạy con gắng trọn phận mình thôi

Trăm nghìn ơn mẹ như trời đất
Con quỳ dâng mẹ một hành mai

Được

Nông nàn tâm huyết thừa thành quả
Gieo trăm gặt một thể cũng là
Được bao nhiêu cũng là được cả
Một thời khô héo một thời hoa

Hỏi

Lát phất gió
Lưa thưa mưa
Bùi ngùi cỏ
Ngõ giao thừa

Mơ hồ mới
Phân vân xuân
Vu vơ hỏi
Cõi nhân quần

Thật

Sa mạc đêm đìa đại dương ráo hoảnh
Ma quỷ nhồm nhoàm phun thánh lên trời
Tia nắng cung quăng tầng mây ăn mảnh
Gió tròn vành vạnh đánh đu chơi

Em vắt tim tôi manh quần áo bản
Thiên hà xa luân quần một phản đời
Trước bích bang chút chân không bắt cần
Nhều ra ngoài vô tận rú Eo ơi

Rồi vũ trụ này kia môi đó nọ
Những vì sao chổng vó xăm xoi
Gầm gào chim hoà âm gù ghì chó
Con đòi con cú vọ con người

Giữa

Lấy lạnh lòng xây kè chông lữ
Đã bao lần anh thử trốn tình yêu
Như mặt người trên trống đồng Ngọc Lũ
Em giữa anh nắng tụ giữa thôn nghèo

Mây

Xa trên tiếng ồn ào nồng đượm hơi người
những niềm vui nỗi đau hài hước cuộc đời
một thoáng mây sữa khoan thai bay
ngang vòm xanh lơ thành phố

Tâm hồn phiêu du sự run rẩy lang thang nào
ơi cuộc đời mây

Lời tỏ tình vụng dại thú nhận thơ ngây
tụng ca chiều chuộng

Tiếng vang thăm thẳm mơ hồ
viên đá rơi xuống hang núi
lúc chiều dâng hơi lạnh vùng cao

Ơi cuộc đời mây trên trời
Em đã qua cái thời đấng cay điệu đứng nhất
khổ nhục tâm linh đầy đọa thân hình
bốn bề chèn ép và bắt bí

Em trắng trong rực rỡ tuyệt vời
Anh ngây người nhìn em lâng lâng bay tự do
ngang khoảng trời thành phố

Mang theo giấc mơ từng lúc thay tốc độ
đổi sắc màu của anh

Em tan trong vô tận hoà vào xa xanh
Người con trai nào ở cuộc đời bên kia
nhìn thấy một ngôi sao
long lanh đêm thắm

Đương

Một khát vọng vô vàn mênh mông
Tuyệt đối tôi đối thoại với người
Chùm sao Thiên Nga lắng nghe hạt thóc
Tôi thật là người và người thật là tôi

Đuợm

Em đi hôn vĩa anh theo đi
Phòng nhỏ thắm thì hoa đơn chiếc
Em về nguồn sống anh theo về
Phố rộng đầu hè tràn nắng biếc

Mùa xuân đang sang đầy lục diệp

Giàu

Một chút ánh sáng mà trời xanh không tưởng
Một chút nhựa non mà lá nỡn trên cành
Một chút nghĩa tình mà hằng đêm âm hưởng
Một chút em mà đủ ấm đời anh

Trên

Bao nhiêu là nhớ bản
Bao nhiêu là gian hùng
Ngoài đường con chó cắn
Trên cao trời vẫn trong

Chỉ

Xuân tự lòng dân xuân bướng bỉnh
Mặc kèn mặc trống mặc ồn ào
Xuân chẳng cần bao trong giấy kính
Chỉ một chút tình xuân xôn xao

Cây

Cây ủ rũ khi đông về trút lá
Cây tươi non khi xuân đến nảy mầm
Cây sinh sôi khi vào hè đậu quả
Cây trữ tình khi sang thu băng khuâng

Cây an ủi khi người đau đớn quá
Cây cảm thông khi người buồn âm thầm
Cây quen lắm mà bao giờ cũng lạ
Cây im lìm như một mối tình câm

Thay

Cỏ xém cây cần trời xám nhạt
Mặt người tím nhợt gió căm căm
Hoa ế cánh bầm đài xơ xác
Mưa chưa gieo hạt đất chưa mầm

Lòng chọt rung rung và mùa xuân

Gió

Lãng đãng hoàng hôn tím xa xôi
Anh gọi tìm em ơ biển khơi
Thời gian mãi nhẫn san hô đỏ
Đại dương đầy gió chẳng nên lời

Ngời

Mênh mông sao thất vọng của bao đời
Mà hy vọng cứ ngời ngời da diết
Mảnh vườn nhỏ hồi sinh trong giá rét
Cây khế cần tương chết lại đâm chồi

Ngày

I

Có lúc nghĩ giữ mình thanh thản là có tội
Giữa nỗi đời còn buốt nhói đau thương

Mỗi sáng bình thường bừng mở mắt
Tinh mơ giáp mặt với đa đoan
Thành tựu huy hoàng không cần nhắc
Đừng che khuất mắt cảnh lầm than
Quanh mình nghèo khổ còn chồng chất
Biết bao oan khuất đến muôn vàn
Còn bao mảng tối bao u uất
Ngỡ như xiết chặt lấy trần gian

Những trẻ lang thang người tàn tật
Nạn nhân chất độc màu da cam
Nông dân ruộng vườn gian tham tước
Công nhân bị hất khỏi nơi làm
Phụ nữ bán mình thành bắt buộc
Nhà thơ nhớ nhức bút làm quan
Trí thức bật ra ngoài thời cuộc
Doanh nhân cơ nghiệp phút điêu tàn

Tây Nguyên đại ngàn đang nát tướp
Sông êm bỗng lũ ngập tràn lan
Bão biển ngút trời thuyền tan tác
Phồn hoa ngọt ngọt giữa cơ hàn
Qua một ngày trời bao vương vất
Rét từ phương Bắc thổi mùa sang
Mưa bụi sương giăng mờ hơi đất
Dọc đường lâm lũ gió miên man

III

Người hồn nhiên hiến mình không mà cả
Âm thầm gieo cao cả của tình yêu
Cầm đồng tiền mà tiền không tha hoá
Từ dân gian minh triết sáng mọi điều

Đôi vai vác sớm chiều bao gánh nặng
Làm nên bao chiến thắng giữa gian nguy
Cứu vận nước qua mấy lần khủng hoảng
Bao khôn ngoan dũng cảm giữ biên thùy

Đồng tác giả của tiến trình đổi mới
Những xé rào nóng hổi sức bùng ra
Những sáng kiến từ mạch đời tươi rói
Bữa cơm còn rau đậu với dưa cà

Chất lam làm từ ngàn năm dân tộc
Người thương người rộng mở đến chan hoà
Đức bao dung khơi trong và gạn đục
Mong quây quần nhân ái bạn gần xa

Tầm vươn đến những chân trời thời đại
Thâu hoá từ thế giới những tinh hoa
Bền lòng dọc con đường đầy trở ngại
Dân là dân vạn đại ở muôn nhà

Trời đông rét mà tình người ấm quá
Tiếng rao hàng trầm tĩnh thả vào đêm
Một niềm tin sáng mai trên mọi ngã
Dòng người đi yên ả giữa êm đềm

Làm người Việt kiếp người đau đón thế
Được bao lần nhè nhẹ lướt trời mây
Làm người Việt kiếp người vinh quang thế
Muốn quỳ ôm cây cỏ nước non này

Người ơi người xin được nắm bàn tay

Gọn

Một đoá trúc đào hồng môn mở
Rung rinh đùa bỡn với chim tơ
Trời lại trong rồi không nét gọn
Lòng ta nằm gọn giữa mong chờ

Ở

Tôi mất mình vì sao không biết nữa
Rồi nhận về một tôi mới tinh khôi
Mỗi ban mai mở một ngày bỡ ngỡ
Tôi thật tôi khi được ở giữa đời

Vòn

Còn đây tròn vẹn nghĩa tình
Trong từng chia sẻ có mình có ta
Dẫu băng quơ cũng mặn mà
Nhớ gần rồi lại thương xa bồn chồn
Mơ mơ tỉnh tỉnh chập chờn
Kìa làn sóng nhẹ đang vòn trùng khơi

Hội

Đường xưa khác đến sững sờ
Bảy mươi năm trước bây giờ là đây
Lạ người lạ phố lạ cây
Trên trời còn một áng mây cũ càng

Đến

Buổi sáng cuối đông phập phồng sự sống
Hàng bàng lá đỏ xao động lời xanh
Bãi cỏ lụi tàn lạnh chanh gọi nắng
Một nghi ngờ mây xa vắng yên lành

Dòng người tân thời chòng chành phố cổ
Một cánh chim chao gọi mở dáng Kiều
Cành non khắng khiu phiêu diêu mầm nụ
Đôi mắt dừng dung tự thú mùa yêu

Mê mãi đào sâu tìm siêu khác lạ
Đâu biết chiều sâu ngay giữa mặt đường
Bụi hè cuốn theo nỗi niềm vật vã
Giờ này Tây hồ thông thả mờ sương

Từ chẳng từ đâu lan một làn hương

Ơn

Tôi mang ơn bạn đầu đường xó chợ
Đã rộng lòng dạy dỗ tuổi thơ tôi

Tôi mang ơn lòng tốt của con người
Đã cho tôi lẽ sống đời tạm bợ

Cái xấu người kinh tởm
nhưng chỉ là món nợ
Cái tốt người vô biên
cởi mở mọi chân trời

Duyên

Anh nhìn em cặm cùi muối vại dưa
Có thể nào em bảy mươi bảy tuổi
Cô trò nhỏ của anh năm xưa
Người vợ trẻ những đêm chờ tức tưởi

Anh cùng em nhặt từng mẩu giấy thừa
Đôi vai gầy anh cậy nhờ thời hoạn nạn
Những ngày buồn sáng nắng chiều mưa
Bàn tay đỡ khi anh vừa loạng choạng

Bây giờ đôi vợ chồng chạng vạng
Ở đời thanh thản như ở chùa

Nhận

Làm

Một niềm vui cho một người khác
Một chia sẻ với một người đau khổ

Chờ

Không cần biết chờ ai
Không cần biết chờ gì

Nghe

Một tiếng người một tiếng chim
Một tiếng lá một tiếng nước

Giây

Gió im lá vẫy

Đôi mắt chó nhìn người đầy tin cậy
Chú mèo con vờn mảnh giấy trên sàn

Vũ trụ nào cuộc liên hoan vừa tan
Mặt trời cháy mấy tỷ năm nữa nhĩ

Bát canh măng thơm nắm hương mộc nhĩ
Đêm ngọc lan thủ thi một lời lan

Đợi

Một tâm hồn dịu dàng như gió mát

Thâm trầm như rừng hát

bát ngát như biển khơi

Khởi phát như nụ mầm

nhỏ nhoi như hạt cát

Man mác như chiều buồn

thanh thoát như bờ môi

Lác đác mưa thu rơi

xao xác bước chân người

Vẫn

Hơn tám mươi xuân tưởng chán rồi
Đã thừa sương khô đủ buồn vui
Đã quen mọi tấn trò nhân thế
Vẫn quyến rũ sao một thoáng đời

